

**Konkurs Historyczny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2017/2018**

Etap szkolny

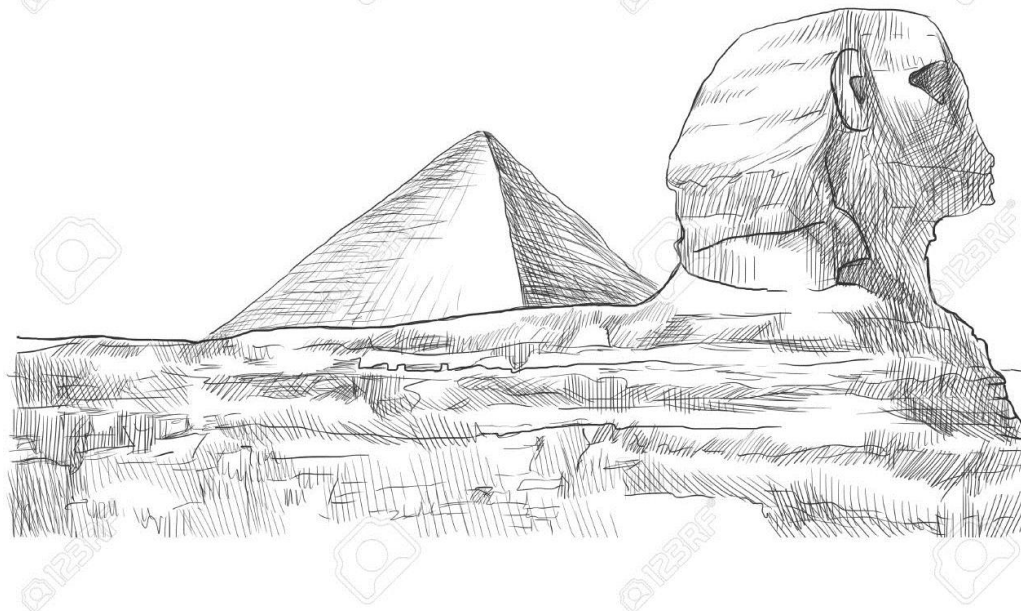
Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania **30 zadań**.
2. Zadania 1-9, 11-22 i 24-30 to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem. Za każde z tych zadań możesz zdobyć 1 punkt.
3. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 10, 23 to zadania otwarte**. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu. Liczba punktów możliwych do uzyskania podana jest przy treści zadania.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **34 punktów**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
8. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
9. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

1. Na poniższym rysunku przedstawiono jeden z najśłynniejszych zabytków starożytnego Egiptu. Zaznacz jego prawidłową nazwę wraz z prawidłową lokalizacją.

- A – Sfinks z Aleksandrii egipskiej.
  - B – Piramida Cheopsa z Doliny Królów w Tebach.
  - C – Sfinks z Gizy.
  - D – Popiersie królowej Hatszepsut z Luksoru, obecnie prezentowane w Berlinie.
2. W mitologii rzymskiej greckim bogom nadano łacińskie imiona. Wskaż, którą z wymienionych poniżej par bogów greckich i rzymskich połączono **nieprawidłowo**.
- A – Afrodyta – Minerwa.
  - B – Zeus – Jowisz.
  - C – Asklepios – Eskulap.
  - D – Nike – Wiktoria.
3. Wskaż prawidłową definicję pojęcia *polis*.
- A – miasto-państwo na ogół zarządzane przez króla.
  - B – forma państw i forma organizacji politycznej w starożytnej Grecji, zakładająca wspólnotę jego obywateli.
  - C – organizacja polityczna zrzeszająca wszystkich mieszkańców danego miasta-państwa w starożytnej Grecji.
  - D – pierwotna forma ustrojowa starożytnego Rzymu przejęta od Greków.

4. Wskaż wydarzenie najstarsze.

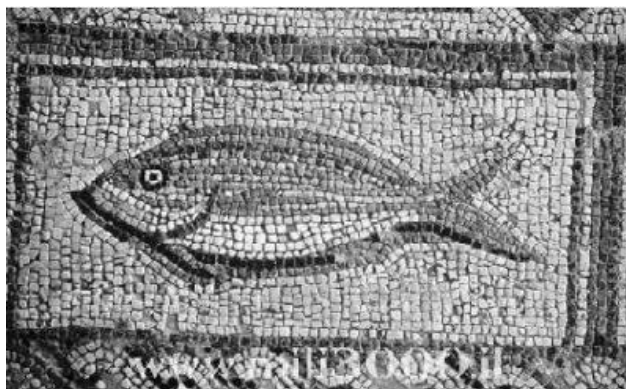
- A – objęcie dyktatury w Rzymie przez Cezara.
- B – zburzenie Kartaginy przez Rzymian.
- C – powstanie Spartakusa.
- D – podbój Egiptu przez wojska starożytnego Rzymu.

5. Dokonaj analizy poniższego tekstu źródłowego powstałego w czasach upadku Cesarstwa Rzymskiego. Wskaż słowa, które należy wstawić w wykropkowane miejsce.

Ich dzikie okrucieństwo wszystko przewyższa: za pomocą żelaza żłobią głębokie blizny w policzkach nowo narodzonych dzieci, żeby zniszczyć wszelki puch; toteż i do starości są bez zarostu i szpetni. Ciało mają krępe, członki silne, kark gruby; wielkie bary czynią ich przerażającymi. [...] nie gotują i nie przyprawiają tego, co jedzą; żywią się dzikimi korzonkami albo surowym mięsem pierwszego lepszego zwierzęcia, które to mięso zagrzewają przez pewien czas między swoimi udami, siedząc na koniu. Nie mają schronień. Nie budują domów ani grobów. Skoro raz przywdzieją koszulę wypłowiałej barwy, zdejmują ją wtedy dopiero, gdy się rozpadnie ze starości. Rzecz by można, że są przygwożdżeni do swoich koni. Nie zsiadają z koni do jedzenia i picia, śpią pochyleni nad chudą szyją swojego wierzchowca i tak się wysypiają do syta.

- A – Agresywni Słowianie.
- B – Okrutni Celtowie.
- C – Naciągający ze wschodu Hunowie.
- D – Muzułmańscy Arabowie

6. Tworząc poniższą, starożytną mozaikę posłużono się symbolem pewnej religii. Wskaż, której.

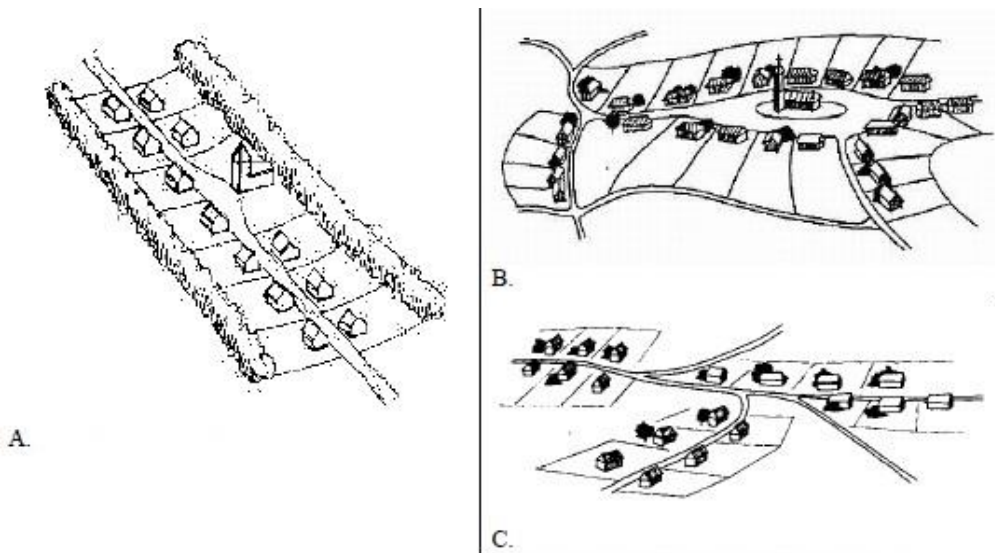
- A – chrześcijaństwo.
- B – judaizm.
- C – islam.
- D – religia celtycka.

7. Wskaż, nazwę państwa, którego granice zaznaczono czarną linią na poniższej mapie.

- A – Cesarstwo Zachodniorzymskie.
- B – Państwo Justyniana Wielkiego.
- C – Kalifat Malagi.
- D – Państwo Ostrogotów.

8. Zapoznaj się z poniższą grafiką i wskaż, którą literą oznaczono typ średniowiecznej wsi zwanej ulicówką.

- A.
- B.
- C.
- D - ulicówki nie ma na grafice.

9. Wskaż imię władcy, który w X-wiecznej Europie odnowił cesarstwo.

A – Henryk I.

B – Karol Wielki.

C – Ludwik I.

D – Otton I.

10. Dokonaj analizy poniższej tabeli prezentującej największe miasta średniowiecznej Europy i napisz, które morze można uznać za swoiste centrum ówczesnej cywilizacji, a następnie podaj jedną przyczynę, która do tego doprowadziła. [2 pkt.]

Miasto	Liczba mieszkańców
Florencja	110 000
Genua	100 000
Konstantynopol	100 000
Londyn	75 000
Paryż	150 000
Rzym	20 000
Wenecja	45 000

Centrum cywilizacyjne średniowiecznej Europy ulokowane było wokół Morza

....., było to spowodowane

.....

.....

.....

.....

11. Wskaż wydarzenie najpóźniejsze.

A – Koronacja królewska Mieszka II.

B – Koronacja królewska Bolesława Chrobrego.

C – Najazd Brzetysława.

D – Likwidacja państwa Mieclawa.

12. Dokonaj analizy poniższego tekstu źródłowego i wskaż nazwę ziemi, którą należy wstawić w lukę w tekście.

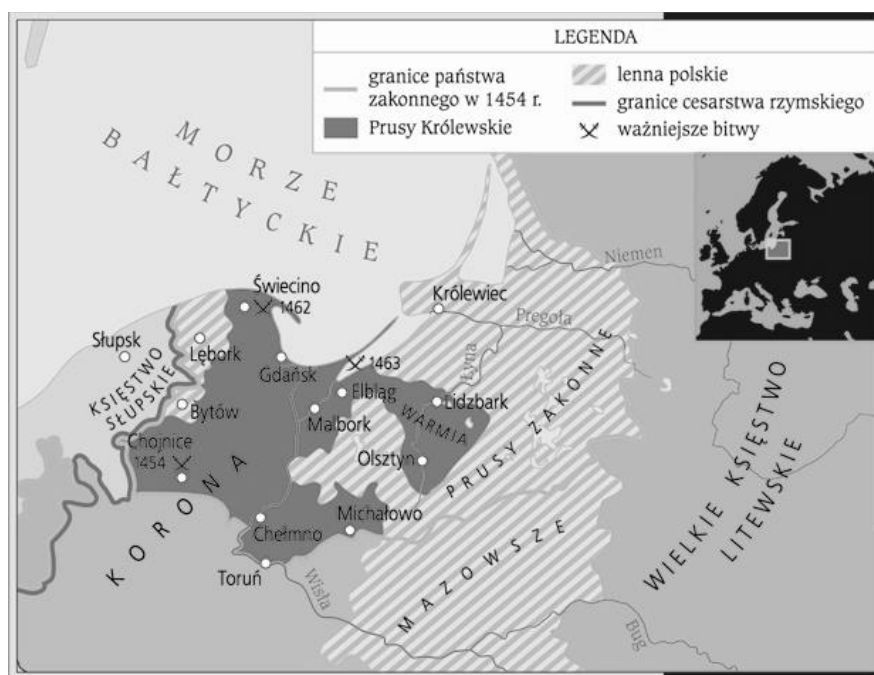
W imię Pana. Amen. My, Konrad, książę Mazowsza i Kujaw, podajemy do wiadomości tak współczesnych, jak potomnych, że dla zbawienia naszej duszy i naszych rodziców, za zgodą wszystkich naszych dziedziców, Szpitalowi Świętej Marii Domu Jerozolimskich Braci Niemieckich nadaliśmy jako wieczystą własność na nienaruszone posiadanie [...] z wszystkimi jej przynależnościami, tak z wodami, jak z polami i lasami, żadnych korzyści sobie nie zastrzegając ani na przyszłość nie spodziewając się ich, oraz wieś Orłów leżącą na Kujawach.

- A – ziemia kujawska.
- B – ziemia malborska.
- C – ziemia chełmińska.
- D – ziemia dobrzyńska.

13. Wskaż, które z poniższych zdań, **nie** pasuje do opisu architektury gotyckiej.

- A – Cały ciężar dachu rozkładano na smukłe filary wzmacniano specjalnymi przyporami.
- B – Stawiano mury, przykryte półkolistymi, zwartymi i ciężkimi sklepieniami.
- C – Cały ciężar sklepień wspierał się na specjalnej konstrukcji żebrowej.
- D – Ściany nie dźwigały już ciężaru dachu i można było wypełnić je przeszklonymi, wysokimi oknami.

14. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy.

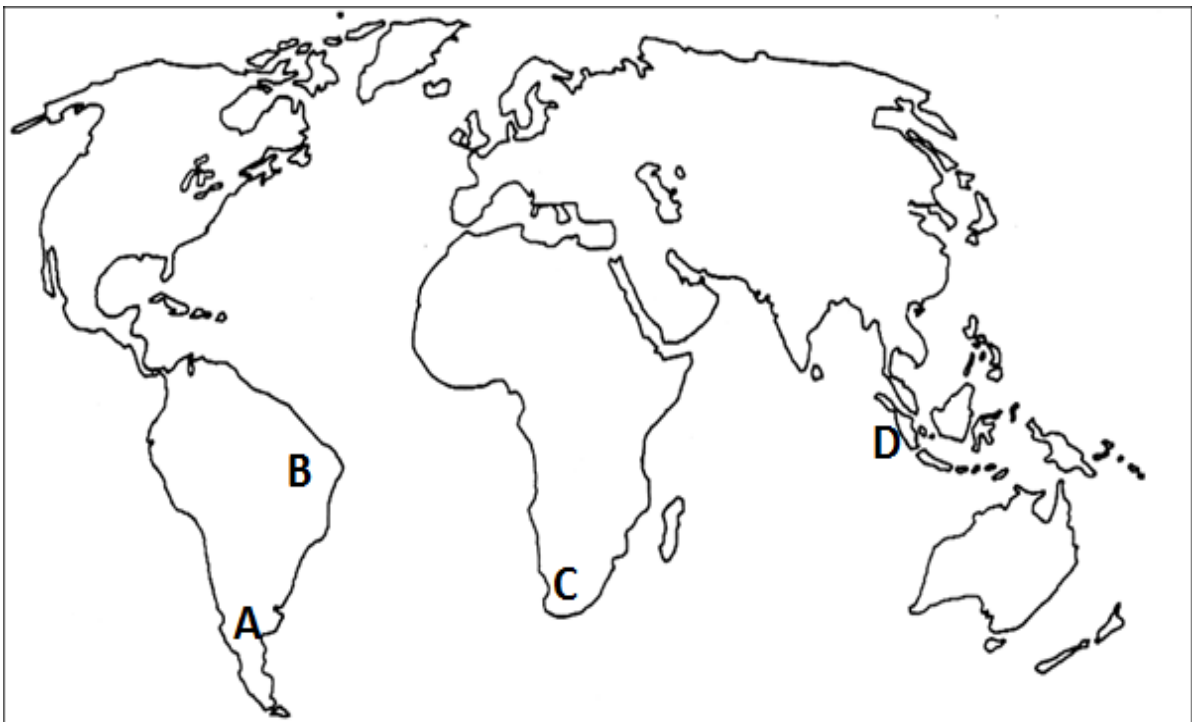

- A – Prusy po wojnie trzynastoletniej.
- B – Prusy po wojnie trzydziestoletniej.
- C – Prusy w okresie Wielkiej Wojny z Zakonem Krzyżackim.
- D – Prusy po sekularyzacji przez Albrechta Hohenzollerna.

15. Wskaż, które z poniższych postanowień **nie** stanowiło treści przywileju piotrkowskiego z 1496 r.

- A – tylko jeden chłop mógł opuścić wieś w ciągu roku.
- B – szlachta, jako jedyna może wybierać króla.
- C – zakaz kupowania ziemi przez mieszczan.
- D – szlachta zwolniona od ceł.

16. Wskaż, którą literą zaznaczono posiadłości kolonialne Portugalczyków w Brazylii.

- A.
- B.
- C.
- D.

17. Wskaż, co było cechą charakterystyczną literatury renesansowej.

- A – używanie obok łaciny języków narodowych.
- B – ograniczenie tematyki utworów jedynie do kwestii teologicznych.
- C – miejscem narodzin i centrum literatury renesansowej były państwa niemieckie
- D – odrzucenie tradycji literackich ze starożytności.

18. Wskaż, które z podanych niżej elementów charakteryzujących gospodarkę Europy czasów nowożytnych, **nie** było skutkiem wielkich odkryć geograficznych.

- A – rozbudowa portów oceanicznych.
- B – zwiększenie tonażu statków handlowych.
- C – wzrost liczby banków i giełd towarowych.
- D – wzrost liczby niewolników przywożonych z Nowego Świata do Europy.

19. Przeanalizuj poniższy tekst źródłowy autorstwa Ignacego Loyoli i wskaż, kto był jego adresatem.

1. Tak dalece powinniśmy być zgodni z Kościołem katolickim, ażeby uznać za czarne to, co naszym oczom wydaje się białe, jeśliby Kościół określił to jako czarne.
2. Tak Bogu ufaj, jakby całe powodzenie spraw zależało tylko od Boga, a nie od ciebie; tak jednak dokładaj wszelkich starań, jakbyś ty sam miał to wszystko zdziałać, a Bóg nic zgoła.
4. Tych, co z niechęcią i bez zgody wewnętrznej wykonują jednak rozkazy przełożonych, winno się zaliczyć pomiędzy najnędzniejszych niewolników.
6. „Chcę” i „Nie chcę” nie mieszkają w naszym domu.
29. Synu mój, chcę, żebyś był uśmiechnięty i radosny w Panu. Zakonnik, bowiem nie ma żadnej przyczyny do smutku, a wiele do radości. Ażebyś zaś mógł być zawsze pogodny i radosny, bądź zawsze pokorny i zawsze posłuszny.

- A – jego synowie.
- B – protestanci.
- C – dominikanie.
- D – jezuici.

20. Wskaż, która z XVI-wiecznych bitew nie była starciem wojsk polskich z wojskami Moskwy (Rosji).

- A – bitwa pod Orszą – 1514 r.
- B – bitwa pod Obertynem – 1531 r.
- C – oblężenie Pskowa – 1581-1582.
- D – oblężenie Smoleńska – 1514 r.

21. Wskaż, która z niżej wymienionych przemian społecznych w Polsce, **nie** były skutkiem wojen toczonych przez Rzeczypospolitą w XVII w.

- A – zmniejszenie znaczenia wiodącej dotąd grupy średniej szlachty – posesjonackiej.
- B – wzrost liczby szlachty - gołoty (mającej prawa polityczne, ale nieposiadającej stabilnych podstaw egzystencji)
- C – zwiększenie się tendencji ksenofobicznych i osłabienie postaw tolerancji.
- D – wzrost świadomości politycznej mieszkańców miast.

22. Wskaż, kto był autorem zasady politycznej zakładającej podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą z zachowaniem między nimi równowagi i częściowej niezależności.

- A – Jan Jakub Rousseau.
- B – Charles Monteskiusz.
- C – Johna Locke.
- D – Wolter.

23. Przeanalizuj poniższą tabelę i napisz, które z państw rozbiorowych przejęło łącznie najmniejszą liczbę ludności Rzeczypospolitej, a następnie podaj trzy województwa (ziemie) Polski, które otrzymało to państwo w ramach I rozbioru (w całości lub w części). [4 pkt.]

	Rosja	Prusy	Austria
I rozbiór 1772 r.	ludność 1300 tys. obszar 92 tys/km ²	ludność 580 tys. obszar 36 tys/km ²	ludność 2650 tys. obszar 83 tys/km ²
II rozbiór 1793 r.	ludność 3000 tys. obszar 280 tys/km ²	ludność 1000 tys. obszar 58 tys/km ²	nie brała udziału
III rozbiór 1795 r.	ludność 1200 tys. obszar 120 tys/km ²	ludność 1000 tys. obszar 48 tys/km ²	ludność 1500 tys. obszar 47 tys/km ²

W ramach rozbiorów najmniejszą liczbę ludności Rzeczypospolitej przejęło państwo ....., a w I rozbiorze zajęło, w całości lub w części województwo (ziemię):

.....
.....
.....

24. Przeanalizuj poniższą grafikę powstałą w okresie poprzedzającym rewolucję francuską i wskaż, kogo symbolizuje postać w kajdanach.

A – niewolników z francuskich kolonii.

B – francuskich chłopów.

C – stan trzeci.

D – Francuzów podległych władzy urzędników oraz duchownych katolickich i protestanckich.

25. Wskaż wydarzenie najwcześniejsze.

A – tzw. bostońska herbatka.

B – ogłoszenie Deklaracji Niepodległości.

C – uchwalenie Konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

D – bitwa pod Yorktown.

26. Na poniżej zaprezentowanym wizerunku herbu Księstwa Warszawskiego, na tarczy herbowej obok wizerunku orła białego symbolizującego Polskę uwidoczniono tzw. Koronę Rucianą na tle dziewięciu naprzemianległych czarnych i złotych pasów. Wskaż, czyj to był symbol.

- A – rodu Bonapartych.
- B – rodu Wettinów.
- C – rodu Poniatowskich.
- D – rodu Dąbrowskich.

27. Przeanalizuj poniższy tekst źródłowy prezentujący jedną z kampanii Napoleona i wskaż rok, w którym miały miejsce opisywane wydarzenia.

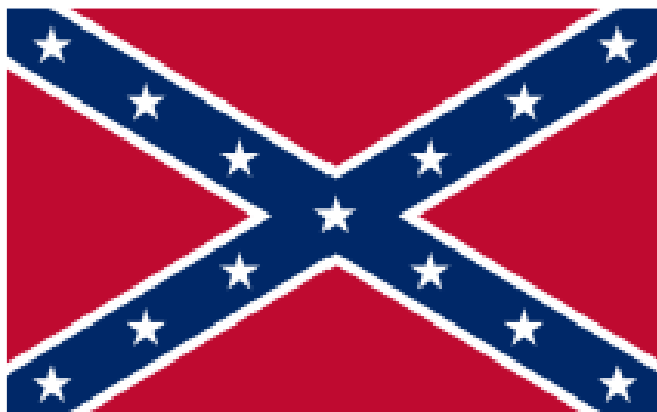
Trzeciego dnia [wojsko] rzuciło kilka tysięcy broni, a każdy pobiegł za żywnością i odzieżą według instynktu. Bagaże stały opuszczone na drodze z braku koni, zdychających codziennie z głodu. Nigdy nie wyjdzie mi z pamięci widok owych nieszczęśliwych żołnierzy, przed kilku tygodniami jeszcze pełnych zapału i energii. Przyodziani w najosobliwszy sposób, w szaty jakiej bądź płci i stanu, byle tylko mogły ich osłonić od mrozu dokuczliwego, byliby pobudzili do pustego śmiechu w innych okolicznościach. Otóż wlokło się kilkanaście tysięcy takich istot nieszczęśliwych, przemarzniętych i zgłodniałych. Gdzie końskie ścierwo leżało, tam się rzucało kilkadziesiąt nieszczęśliwych, rozrzynali obrzydliwą strawę na kawałki i pożerali surową. Który z nich padł, temu żaden nie dopomógł do powstania. Każdy go mijał obojętnie, pozostawiając losowi.

- A – 1805.
- B – 1807.
- C – 1812.
- D – 1815.

28. Wskaż, które wydarzenie **nie** było skutkiem Powstania Listopadowego.

- A – Mikołaj I wprowadził Statut Organiczny.
- B – Mikołaj I okrojał nową konstytucję dla Królestwa Polskiego.
- C – zlikwidowano osobną, polską armię Królestwa Polskiego.
- D – w Warszawie zbudowano cytadelę.

29. Wskaż, kto przyjął za element swojej flagi zaprezentowaną poniżej banderę wojenną.

- A – 13 kolonii amerykańskich pod zwierzchnictwem króla Wielkiej Brytanii.
- B – 13 zbuntowanych przeciw Wielkiej Brytanii kolonii amerykańskich.
- C – 7 zbuntowanych stanów południa USA.
- D – 13 zbuntowanych stanów południa USA, które ogłosiły secesję.

30. Wskaż, który z poniższych wynalazków nie został wynaleziony w okresie tzw. drugiej rewolucji przemysłowej, czyli pod koniec XIX i w początkach XX w.

- A – statek parowy.
- B – silnik gazowy.
- C – telefon.
- D – samolot.